

RAŠYTOJOS LAZDYNŲ PELĖDOS LITERATŪRINIAM KONKURSUI

IŠPAŽINTIS

Laimutė VERBICKIENĖ

Radviliškis

- Alio, tai sakai, vyksti į Helsinkį?
- Taip, Marija, žinau, kad tai tavo miestas. Gal patartum, ką pirmiausia reikėtų apžiūrėti.
- Manau, gidas tuo pasirūpins, bet yra viena vieta Tempeliaukio aikštėje...
- Kokia vieta?
- Tu suprasi, pajusi, kai atsidursi ten. Detaliau nepasakosiu, bet tokių vietų žemėje nedaug...
- Skamba intriguojančiai.
- Sėkmės kelionėje.

Taigi, išvykstu į Helsinkį. Vyras namuose įtariai suraukė antakius, tačiau mano pusseserė Viktorija nesileido į jokiais diskusijas: „Baik mekenti: vyras neišleis, vaikai vieni. Tu kas, vergė Izaura? Vežuosi tave į kelionę ir taškas. Kraukis lagaminą“. Viktorija, moteris pačiame jėgų žydėjime, kaip ji save pristato, prieš mėnesį pabėgusi nuo ketvirtojo vyro, nusprendė, kad visi lietuviai – kiaulės, todėl jos penktoji gyvenimo meilė bus užsienietis (ir geriausia, kad tai būtų skandinavas). Dar ta loterija: pirkė pėdkelnes ir laimėjo kelionę sau ir draugei į Suomiją. Ta drauge keliauninke tapau aš. Vyras jau tiesiog žaibavo, bet ne dėl kelionės, o dėl mano palydovės. Jo manymu, Vika (taip ją sutrumpintai vadinome) pasiutusi miesto boba, kuriai sekso troškimas susukęs smegenis, maža to, ji padorios šeimos naikintoja ir vyrų skriaudėja (antrasis Vikos vyras buvo tolimas giminaitis, todėl maniškis jo skriaudą priėmė kaip savo). Viktorija nebūtų Viktorija, nežinau, ką ji pažadėjo mano brangiausiajam, bet šis po audringo pokalbio virtuvėje, vis dėlto, sutiko. Viktorija, priekabiai apžiūrėjusi mano daiktus, atsainiai mestelėjo, kad su tokiomis drapanomis tik į vienuolyną ir pažadėjo pasirūpinti, kad aš atrodyčiau kaip padori dama. Į mano atsakymą, kad važiuoju pamatyti pasaulį, o ne save parodyti, ji atkirto, kad yra už mane dešimčia metų vyresnė, todėl labiau patyrusi ir nereikia su ja ginčytis.

Kai turistinės firmos autobusas, papuoštas juodu panteros siluetu, išdidžiai įsuko į aikštę, Viktorija žvilgsniu permetusi važiuojančiuosius akimirksniu įvertino situaciją:

- Pilka masė, o vairuotojai tik lagaminus tampyti. Mes ieškom deserto ir ne bet kokio, o rafinuoto.
- Vika, ką tu kalbi?
- Vaikeli, nieko tu nesupranti apie gyvenimą. Manai, kad taviškis tai idealas. Naivuole, parodysiu tau tikrąjį gyvenimą.

Prabangus 12-os aukštų „Silja Line“ keltas pribloškė didybe ir puošnumu. Kavinės, restoranai, parduotuvės, kazino, sauna, baseinas, net kino teatras – viskas, kad įlipęs į laivą pasijustum svarbus, lepinamas dėmesiu ir šypsenomis. Viktorija, kajutėje palindusi po dušu, smagiai plyšavo: „Skinsiu raudoną rožę...“ Ji buvo savo stichijoje: aplinkui tiek vyrų, vienas už kitą įdomesnių ir ... turtingesnių. Ištraukusi iš perpildyto lagamino kelias sukneles ir pasistaipiusi prieš veidrodį ji užtepė storą pudros sluoksnį ant įraudusio veido ir sukedeno vešlius, šiek tiek banguojančius plaukus. Tada raudonu lyg prisirpusi braškė lūpdažiu paryškinusi putlias lūpas atsisuko į mane:

– Prabudau, nusiprausiau, pasidažiau, pasipuošiau, nusišypsojau ir išėjau puošti pasaulį, – toks mano gyvenimo šūkis, mieloji.

Nužvelgusi mane nuo galvos iki kojų pusseserė susiraukė:

– Tu šitaip apsirengusi eisi į barą?

– Į kokį barą? – suglumau. – O kodėl tau mano rūbai nepatinka? Tai normalūs kelionės drabužiai: marškinėliai ir šortai.

– Geriau tiks tai, – ištraukusi raudoną palaidinę ir begėdiškai trumpą sijoną matavo ant manęs tarsi pakabos.

– Atleisk, ar aš panaši į laisvo elgesio moterį? Mano skonis ne toks.

– Kuo čia dėtas skonis? Šalia savęs aš noriu žavios palydovės. Ką žmonės pagalvos?

– Žinai, mieloji, persirengsiu, bet tik tai, kas man patinka.

Diskotekoje Viktorija išpūtusi lūpas smalsiai dairėsi į šonus. Įvertinusi visus pretendentes, kurie daugiau priminė vakarėlio „Kam virš 80“ dalyvius, užsisakė kokteilį ir lėtai jį siurbčiodama lingavo į muzikos taktą. Pajutusi įdėmų žvilgsnį instinktyviai pasukau galvą į šoną ir sustingau. Iškėlęs spalvoto gėrimo taurę mane sveikino pliktėlėjęs seneliukas, kuris mirgančių šviesų apsuptyje priminė mažą ir susitraukusį Louis de Finesą. Nusipurčiusi atsisukau į pusseserę, kuri atstačiusi dekoltuotą krūtinę mirksėjo netoliese sėdintiems vyrukams. Prisipažinsiu atvirai – baltus suomio batus numindžiojau sąžiningai. Šokio žingsniai buvo painūs ir sudėtingi, kai partneris sukinėjo mane po aikštelę. O man beliko tik šypsotis ir kartoti: „Sory...sory... sory...“

– Viskas, šitos kankinės užteks, jei nori lik, o aš einu į klubą klausytis džiaz, – greitakalbe išbėriau Viktorijai, kuri rusų – anglų – lietuvių kalbų kratiniu suokė į ausį gerokai įkaušusiam šokio partneriui. Raudono vyno taurė ir svaiginantis džiazas – tai geriausias poilsis, todėl jaučioje laivo salėje jaučiausi puikiai: simpatiški muzikantai, šypsenos, žaismingi juokeliai.

Pusseserė grįžo į kajutę tik paryčiais. Įaudrinta ir susijaudinusi ji vapėjo apie penktąją meilę, kuri pakeisianti jos gyvenimą. Visą naktį siautusi šokių aikštelėje Viktorija atrodė pavargusi, bet laiminga. Išlipusi iš kelto pusseserė ilgai mojo galantiškajam kavalieriui, meiliai pabučiavusiam gležną Viktorijos ranką atsisveikinant. Vizitinėje kortelėje, kurią išlipdamas suomis įteikė Vikai, puikavosi užrašai suomių ir švedų kalbomis, nesuprasdama nė žodžio, pusseserė švelniai paglosčiusi popieriuką įsidėjo jį į piniginę. Ekskursijos laikas mieste buvo suskirstytas minutėmis: Senato aikštė ir baltoji Katedra, pritrenkiantis paminklas kompozitoriui J. Sabieliusui, Jūros pasaulis, Šiuolaikinio meno muziejus, pusdienį pliuškenomės baseine. Viskas nauja, įdomu, nepaprasta. Bet kažkas virpėjo širdyje. Tai dar ne tai. Atmintyje išplaukė Marijos žodžiai apie paslaptinę vietą. Nors Viktorija energingai priešinosi (gana tų muziejų ir bažnyčių), bet pagrasinus, kad išėsiu viena, vis dėlto bumbėdama apie beprasmiskai leidžiamą laiką sutiko.

Nedidelė ir neišvaizdi Tempeliaukio aikštė, Vika ir toliau murma po nosim, kad teisingai jautė jos širdis. Sustoja dviaukštis autobusas, iš jo pasipylė žmonės pasuka į ovalo formos akmeninį pastatą, kurio viršūnėje kuklinasi nedidelis kryžius. Vaizdas toks, tarsi statinys gyvena oloje, tik dabar suvokiu, kad jis iškaltas oloje, o jo viršų apgobia apvalus stogas. Įėjusi pro žemas duris supratau, tiesiog suvokiau, kad tai ta vieta. Akmeninės pastato sienos lanku juosė bažnytėlės centre esantį altorių – mažą stačiakampį staliuką,

papuoštą kryžiumi, žvake ir baltų ramunių puokšte. Altoriaus link rikiavosi kuklių suolų eilės, bažnytėlės šone pritvirtintose lentynėlėse švietė mažos apvalios žvakutės. Tik tiek. Jokios pompastikos, jokio kičo, jokio blizgesio – tik virpantis jausmas, plūstelėjęs iš širdies ir pažadinęs beblėstantį tikėjimą stebuklu. Ėmiau mirkčioti. Droviai susigėdusi skubiai ištraukiau iš rankinės tamsius akinius ir paslėpiau akis. Laikas tarsi sustojo. Atsisukusi atgal nustėrau – pussėsėsės kančios iškreiptu veidu ritosi putlios ašaros, kurių ji nešluostė.

– Dieve, atleisk man, nusidėjėlei, – šnibždėjo Viktorija. – Mano siela visai paklydo, neberanda kelio į šviesą. Amžinas skubėjimas, beviltiškas ieškojimas kažko geriau. Begalė klaidų, virtusių nuodėmėmis...

– Ką tu, Viktorija, kalbi? Viskas bus gerai.

– Ne, vaikeli, negerai. Daug purvo, skriaudų, neteisybų būta, – braukdama ašaras pasakojo ji apie alkaną ir tėvų pragertą vaikystę, apie baisų žmogėną, išprievartavusį ją, dar mergaičiukę, apie klajones, pabėgus iš namų, apie pirmąjį abortą, apie žiaurų globėjos elgesį, apie pirmojo vyro kumščius, antrojo neištikimybę, trečiojo pavydą, o ketvirtojo aferas bei vagystes.

– Tai todėl ir skrendu per gyvenimą vis klysdama, tarsi ta vienadienė plaštakė, amžina preliudija į mirtį. Suklumpu, keliuosi, bandau atsitiesti ir vėl krentu į purvą. Be vilties kada nors pakilti. Taip, mieloji, akmeninėje Helsinkio bažnytėlėje išgirdai mano nuodėmingo gyvenimo išpažintį. Bet kas duos išrišimą? Ir ar duos?

– Viktorija, gyvenimas ypatingas tiek, kiek mes leidžiame jam būti ypatingam. Uždegim žvakeles: vieną už mano šeimą, o antrąją už tave, tavo besiblaškančią sielą ir tuos negimusius kūdikius. Tai ir bus kuklus išrišimas.

– Kaip kelionė?

– Viskas buvo nuostabu.

– Ar radai ją?

– Taip, Marija, dėkoju. Tu buvai teisi – tokių vietų žemėje išties nedaug...
